

Bisschoppen ontvingen petitie

In november lanceerden Anne Vandenhoeck en Erik Herrebosch een petitie „voor een geloofwaardige en bevrijdende Kerk”. Meer dan 6.800 mensen ondertekenden de petitie, die intussen aan de Vlaamse bisschoppen werd overhandigd. Hoeveel mensen precies de petitie ondertekenden, is moeilijk te achterhalen, vermits congregaties soms in groep reageerden. „We werden goed ontvangen door de bisschoppen. Elk van hen heeft de bedoelde bemoediging, maar ook de aansporing goed gehoord”, zegt Vandenhoeck. „We noteerden al denkpistes om de ideeën uit de petitie uit te werken.” U kunt uw reactie nog altijd kwijt op <https://sites.google.com/site/geloofwaardigekerkerk>. (NL)

Religieuzen over pijn misbruik

De Unie van de Religieuzen van Vlaanderen erkent in een brief naar aanleiding van de Dag van het Religieuze Leven de ernst van het seksueel misbruik van kinderen in de Kerk. Ze erkent ook dat oversten en andere kerkelijke verantwoordelijken de omvang en de gevolgen ervan onvoldoende hebben onderkend. „Al het negatieve inzake seksueel misbruik dat de jongste maanden in ons land en elders in Europa een vertrouwenscrisis in Kerk en maatschappij veroorzaakte, heeft voor veel pijn gezorgd en veel schade aangericht”, klinkt het. Dat de unie zo lang wachtte om te reageren, wil niet zeggen dat ze de situatie niet op de voet volgde. „We gaven er de voorkeur aan met één stem te spreken.” De unie wil een persoonlijk en gemeenschappelijk gewetensonderzoek doen en een gedragscode opstellen die dat soort drama's moet voorkomen. Daarbij wil ze uitdrukkelijk aandacht schenken aan de manier waarop gezag in pastorale relaties wordt uitgeoefend. (IVH)

Gouden roos in Scherpenheuvel

Scherpenheuvel kreeg van Benedictus XVI een gouden roos. Het is een van de oudste kerkelijke onderscheidingen, waarmee de paus zijn erkenning uitdrukt voor de betekenis van het Mariaoord voor de hele kerkgemeenschap. Het is de eerste keer dat een Belgisch bedevaartsoord een gouden roos krijgt. Op 15 mei zal mgr. Léonard de roos officieel overhandigen aan het bedevaartsoord tijdens een viering in de Onze-Lieve-Vrouwebasiliek. (IVH)

‘Des hommes et des dieux’ wint

De Europese afdeling van Signis, de internationale katholieke organisatie voor radio, film en televisie, lauwerde *Des hommes et des dieux* van de Franse regisseur Xavier Beauvois als beste Europese film van 2010. De film, die het verhaal vertelt van Franse trappisten in het Algerijnse Tibhirine van kort voor hun ontvoering tot hun dood, werd ook al door de Unie van de Belgische Filmpers verkozen tot de beste film van het voorbije jaar. (IVH)

Verjaring afschaffen?

Kamercommissie Misbruik moet snel met voorstellen komen

- Procureur ontkent druk van de Kerk op gerecht
- Het echte werk moet nog geleverd worden

Erik DE SMET

De Bijzondere Kamercommissie Seksueel Misbruik is ruim halfweg. Begin april moet zij haar eindrapport afleveren. Op de hoorzittingen verschenen bisschoppen, oversten, gerechtsdienaars en bijzondere getuigen. Op enkele uitzonderingen na stond steeds de Kerk in het brandpunt van de belangstelling, zodat de commissie onder voorzitterschap van de Brusselse volksvertegenwoordigster Karine Lalieux (PS) wellicht toch de geschiedenis ingaat als de ‘commissie Kerk’.

Een systematische doofpotpolitiek voerden de kerkelijke overheden alvast niet, zoveel is intussen duidelijk. Evenzeer duidelijk is dat oversten en bisschoppen te vaak onbehoorlijk omgingen met klachten over seksueel misbruik door geestelijken, althans naar hedendaagse normen.

Jean-Marie Berkvens, de procureur des Konings van het gerechtelijk arrondissement Brugge, verwierp de geruchten als zouden gevallen van seksueel misbruik in de Kerk onder druk niet of onvoldedig zijn behandeld.

„In een democratische rechtstaat en beschafd land volstaan roddels niet om iemand onderuit te halen. Er gebeuren veel seponeringen, vooral dan bij gebrek aan bewijzen. Maar alle gevallen van seksueel misbruik worden terdege vervolgd”, onderstreepte hij.

De Brusselse schepen en kamerlid Karine Lalieux (midden) zit de commissie voor. © Herman Ricour

Toen Berkvens van leer trok tegen Norbert Bethune, een gehuwde ex-priester betrokken bij de werkgroep Mensenrechten in de Kerk, wilde commissievoorzitter Lalieux hem meermaals het woord ontnemen. Zeer opmerkelijk, aangezien Lalieux een spreker doorgaans vrij spel geeft om te zeggen wat hij wil. Speelde hier dan toch partijdigheid?

Intussen is iedereen er wel van overtuigd dat het probleem niet geminimaliseerd mag worden. Paul Van Thielen, directeur-generaal van de federale gerechtelijke politie, schat dat er jaarlijks tussen de 6 en de 15 feiten van seksueel misbruik in een kerkelijke relatie worden gepleegd, op een

totaal van zo'n 6.000 geregistreerde seksuele delicten. Vier op de tien feiten van seksueel misbruik in eender welk verband worden echter nooit aangegeven. Waarom niet? Een vraag voor de commissieleden.

„Er gebeuren veel seponeringen, vooral bij gebrek aan bewijzen”

De Antwerpse onderzoeksrechter Karel Van Cauwenberghe opperde het idee om alle verjaringstermijnen inzake seksueel misbruik af te schaffen. Hoofdinspecteur

Peter De Waele suggereerde om in alle gerechtelijke arrondissementen een cel Pedofilie op te richten, om aldus klachten van seksueel misbruik van minderjarigen beter te behandelen. Een dergelijke cel bestaat nu enkel in Brussel.

Commissielid Renaat Landuyt (SPA) wil, in het spoor van onderzoeksrechter Van Cauwenberghe, een meldplicht voor feiten van kindermisbruik invoeren, zodat geen enkele instantie zich nog zou kunnen verschuilen achter het beroepsgeheim, maar evenmin achter de wens van een slachtoffer om het gerecht niet in te lichten.

Het echte werk van de commissie moet blijkbaar nog beginnen.

Vrij debat moet Kerk vernieuwen

Nieuw kenniscentrum wil godsdienstsociologische leemte in Vlaanderen opvullen

Lieve WOUTERS

Op 18 februari wordt het Interdisciplinair Kenniscentrum Kerk en Samenleving (IK-KS) boven de doopvont gehouden. Initiatiefnemers zijn onder meer Filip Zutterman, ziekenhuispastor en coördinator van De Brug in Lier, diens echtgenote Lea Verstricht, verbonden aan het ccv Antwerpen, en socioloog Wim Vandewiele. Bedoeling van het nieuwe studie bureau is een leemte op te vullen op vlak van godsdienstsociologie in Vlaanderen, ten behoeve van Kerk én samenleving.

„We zijn ons als Kerk te weinig bewust van wat aan de basis leeft en van de mogelijkheden van een veranderde, postseculiere samenleving”, zegt Vandewiele. „Wij willen fundamenteel onderzoek doen: in het veld gegevens verzamelen en die wetenschappelijk verwerken. Tegelijk willen we over de inhoud daarvan samenkomen met *learning communities* (denkgroepen, *n.d.r.*), die interdisciplinair zijn samengesteld.”

Wim Vandewiele en Lea Verstricht willen met het IK-KS godsdienst weer in het publieke debat brengen. © Lieve Wouters

„Concreet gaan we van start met een opdracht van het christelijk ziekenfonds CM, dat de leefwereld en de zingevingsvragen van chronisch zieken tussen 60 en 65 jaar wil kennen om vrijwilligers beter uit te rusten om hiermee

om te gaan. Terwijl een onderzoeker een enquête houdt bij 400 respondenten, zal een *learning community* bestaande uit leden van het IK-KS, artsen, ervaringsdeskundigen en pastors het onderzoek vanuit hun ervaringen mee

sturen. Dat moet niet enkel wetenschappelijke rapporten opleveren, maar ook informatie die meteen bruikbaar is voor Kerk en samenleving.”

Precies vanwege die doelstelling koos het IK-KS ervoor autonoom te gaan, los van universiteiten, die hun onderzoek meer afstemmen op de internationale academische wereld, of van kerkelijke organen. Het centrum kan dankzij een hoofdsponsor alvast voor drie jaar van start, met één voltijdse equivalent, verdeeld over drie medewerkers: coördinator Wim Vandewiele zelf (20 procent), stafmedewerkster Lea Verstricht (40 procent) en een nog aan te werven tweede stafmedewerker. Daarnaast is er per onderzoeksproject een losse medewerker.

Het studie bureau lijkt een wat idealistisch project, dat staat of valt met de steun van het christelijke middenveld en vrijwilligers. Kwestie zal zijn interessante opdrachten binnen te halen en die tot een goed einde te brengen.